

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... สำนักบริหารกลาง..... กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล..... โทร. ๔๒๐๙.....

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๑๓๖๔..... วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕.....

เรื่อง..... แจ้งเวียนบทคัดย่อของผลงาน.....

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการศูนย์/ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน/
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร/ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/
หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด

ตามประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชี ระดับเชี่ยวชาญ (กรณีการเลื่อน) โดยให้ข้าราชการ วิทยานายวุฒิภัทร ศรีนวลนัต เป็นผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านการบัญชีและการสอบบัญชี (นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ) ตำแหน่งเลขที่ ๔๐๗ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๒ นั้น เพื่อให้การประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ เป็นไปตามแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับการประเมิน ซึ่งเป็นไปตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ และประกาศ อ.ก.พ.กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยกำหนดให้ผู้ขอรับการประเมินจัดทำบทคัดย่อ พร้อมรายชื่อผู้จัดทำผลงานร่วม (ถ้ามี) และให้กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคลเป็นผู้แจ้งเวียนบทคัดย่อ เป็นระยะเวลา ๑๐ วันทำการ หากไม่มีผู้ใดคัดค้านให้นำเสนอผลงานเข้ารับการประเมินต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนด จึงขอแจ้งเวียนบทคัดย่อและสัดส่วนผลงานของข้าราชการ วิทยานายวุฒิภัทร ศรีนวลนัต จำนวน ๓ เรื่อง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ อนึ่ง หากมีผู้ใดคัดค้านผลงานโปรดแจ้งไปยังกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันศุกร์ที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ทั้งนี้ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้าน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จะได้ส่งผลงานของข้าราชการรายดังกล่าวเข้ารับการประเมินต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนข้าราชการในสังกัดทราบทั่วกัน

(นางสาวสิริวรรณ คูหาสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง แนวทางการวางระบบการควบคุมภายในด้านบัญชีของร้านสหกรณ์รูปแบบห้างสรรพสินค้า
กรณีศึกษา ร้านสหกรณ์ในพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2

ผู้จัดทำ นายวุฒิกภัทร ศรีนวลนัต ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ

สังกัด สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

.....

แนวทางการวางระบบการควบคุมภายในด้านบัญชีของร้านสหกรณ์รูปแบบห้างสรรพสินค้า
กรณีศึกษา ร้านสหกรณ์ในพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการ
ควบคุมภายในด้านการบัญชีของร้านสหกรณ์รูปแบบห้างสรรพสินค้ากรณีศึกษา ร้านสหกรณ์ในพื้นที่
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2 และเพื่อศึกษาแนวทางการควบคุมภายในด้าน การบัญชี ร้านสหกรณ์
รูปแบบห้างสรรพสินค้า โดยศึกษาข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการควบคุมภายในด้านบัญชี
ด้วยองค์ประกอบของการควบคุมภายในตามแนวคิดของ COSO มี 5 ประการ ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อม
การควบคุม (Control Environment) 2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 3) กิจกรรมการควบคุม
(Control Activities) 4) ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) 5) การติดตาม
ประเมินผล (Monitoring) พร้อมทั้งการให้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุงการบริหารจัดการธุรกิจ
ของสหกรณ์จากการศึกษา พบว่า

1. สภาพการควบคุมภายในด้านการบัญชีของสหกรณ์รูปแบบห้างสรรพสินค้า กรณีศึกษา
ร้านสหกรณ์ในพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2 โดยรวมมีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับมากทุกด้าน
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสภาพแวดล้อมควบคุม ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร ด้าน
การติดตามประเมินผล ด้านกิจกรรมการควบคุม และด้านการประเมินความเสี่ยง

2. แนวทางการควบคุมภายในด้านการบัญชี ร้านสหกรณ์รูปแบบห้างสรรพสินค้า กรณีศึกษา
ร้านสหกรณ์ในพื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2

1) ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม การสรรหาบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานทางด้านบัญชี
และการเงิน คณะกรรมการควรมีการคัดสรรพนักงานที่เข้ามาให้มีคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถให้ตรง
กับหน้าที่ที่จะได้รับมอบหมายหรือมีการจัดทำแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ สัมภาษณ์โดยหัวหน้าบัญชี
หรือการเงินเพื่อคัดสรรพนักงานก่อนที่จะรับเข้ามาทำงาน และป้องกันการผิดพลาดในขณะปฏิบัติงาน
จากการขาดความรู้ ทำการจัดอบรมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับทางด้านบัญชีและการเงิน และทำการติดตามผล
การอบรมอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านการประเมินความเสี่ยง การจัดตั้งกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อให้สามารถ
ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตาม กติกา กฎเกณฑ์ ระเบียบคำสั่ง และวิธีการใหม่ ๆ ที่เหมาะสม
เพื่อความมั่นคงของสหกรณ์ โดยลดความเสี่ยงจากความประพฤติของบุคลากรและสร้างความเข้มแข็ง
ทางด้านการบริหาร

3) ด้านกิจกรรมควบคุม การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานทางบัญชี จัดทำผังทางเดินของงาน และรายละเอียดการปฏิบัติงาน และการแบ่งแยกหน้าที่การทำงานให้ชัดเจน เช่น การตรวจนับเงินสดที่มีอยู่จริงกับทางบัญชี การตรวจสอบยอดรวมของรายละเอียดลูกหนี้ว่าตรงกับยอดคงเหลือของบัญชีคุม การยืนยันยอดลูกหนี้รายตัวเพื่อเทียบบัญชี การตรวจสอบใบรับสินค้ากับใบกำกับสินค้าว่าถูกต้องตรงกัน และการตรวจสอบรายการคืนสินค้าทุกรายการตรวจสอบรายการสินค้าที่ได้ส่วนลดการจัดทำบัญชีคุมสินค้า และตรวจนับสินค้า การรับ-จ่ายสินค้าผ่านการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติจะได้ไม่เกิดปัญหา ทั้งนี้ต้องมีเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและมีความรู้ความสามารถ

4) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดทำสื่อสารสนเทศทั้งภายในและภายนอกที่สามารถปฏิบัติได้จริง กำหนดให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้รับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตนอย่างชัดเจนและทันกาล ทั้งจากภายในหรือภายนอกหน่วยงาน รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อความเสี่ยงที่อาจเกิดกับหน่วยงาน จัดให้มีช่องทางการสื่อสารข้อมูลที่ตีระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ทำให้สามารถทำความเข้าใจ และประสานงานกันได้เป็นอย่างดี การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ โดยเลือกใช้ระบบสารสนเทศที่ดี มีการป้องกันไวรัสอย่างทันเวลา มีโปรแกรมระบบบริหารจัดการที่เหมาะสม

5) ด้านการติดตามประเมินผล การจัดตั้งคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานจากตรวจสอบภายในอยู่สม่ำเสมอและติดตามผลของระบบควบคุมภายในทางด้านบัญชีและการเงิน จัดให้มีการประเมินผลการบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การติดตามประเมินผลมีการดำเนินการในช่วงเวลาและเวลาที่เหมาะสม จัดให้มีการสื่อสารผลการประเมินให้บุคลากรที่รับผิดชอบทราบและแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงาน และจัดให้มีการทบทวนหรือปรับปรุงวัตถุประสงค์การดำเนินงาน แผน และกระบวนการดำเนินงานตามคำร้องขอของบุคลากรที่รับผิดชอบและคณะกรรมการฝ่ายบริหาร มีการติดตามผลเพื่อให้ความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนดไว้ และจัดให้มีการรายงานผลการตรวจสอบหรือการสอบทานอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถแข่งขัน สหกรณ์ต้องมีการกำหนดระดับความรู้และความสามารถที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานแต่ละอย่าง มีแผนอบรมเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสม และต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานพิจารณาจากผลสำเร็จของงาน

2. โครงสร้างของสหกรณ์ สหกรณ์ต้องมีการจัดโครงสร้างของสหกรณ์และสายงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจนเหมาะสมกับขนาดและลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์ ต้องมีการประเมินโครงสร้างและจัดโครงสร้างขององค์กรเป็นระยะๆ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ โครงสร้างของสหกรณ์ต้องมีบุคลากรในจำนวนที่เพียงพอ และต้องมีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน

3. ด้านนโยบายและวิธีการบริหารงานด้านบุคลากร สหกรณ์ต้องมีการกำหนดวิธีปฏิบัติในการคัดเลือกสรรหาพนักงานสหกรณ์ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสายงาน และต้องมีการจัดบรรยากาศในการปฏิบัติงาน โดยการมีส่วนร่วมของพนักงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
4. ควรพัฒนารูปแบบการทำงานของผู้บริหาร ผู้บริหารต้องมีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์และสนับสนุนการปฏิบัติงานให้หน้าที่ในทุกกระบวนการ ผู้บริหารต้องมีการปรึกษาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารต้องมีการบริหารอย่างมุ่งมั่น ตั้งอยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต
5. ควรมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ สหกรณ์ต้องมีจำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานเหมาะสมเพียงพอ
6. คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หรือคณะกรรมการตรวจสอบต้องมีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ รวมทั้งมีเวลาให้การปฏิบัติงานอย่างเต็มที่
7. ควรมีการกำกับติดตาม ตรวจสอบ และแนะนำการปฏิบัติงานด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์ร้านค้าอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อช่วยดูแล ควบคุมแก้ไขปัญหาให้สหกรณ์ร้านค้าได้อย่างทันท่วงที
8. ควรมีกิจกรรมความซื่อสัตย์และจริยธรรม สหกรณ์จะต้องมีการอบรมด้านจริยธรรมอันเป็นแนวทางที่ ควรปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หากมีการกระทำผิดควรที่จะมีการลงโทษทางวินัยเมื่อมีการฝ่าฝืน

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	แนวทางการควบคุมภายในด้านบัญชีการให้บริการรับจ้างแกะเนื้อทุเรียนแช่แข็ง กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเพื่อการแปรรูปและส่งออกจังหวัดตราด จำกัด
ผู้จัดทำ	นายวุฒิภัทร ศรีนวลนัต ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
สังกัด	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

แนวทางการควบคุมภายในด้านบัญชีการให้บริการรับจ้างแกะเนื้อทุเรียนแช่แข็ง กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเพื่อการแปรรูปและส่งออกจังหวัดตราด จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ การควบคุมภายในด้านบัญชีการให้บริการรับจ้างแกะเนื้อทุเรียนแช่แข็ง แนวทางการควบคุมภายในด้านบัญชี การให้บริการรับจ้างแกะเนื้อทุเรียนแช่แข็ง โดยผู้จัดทำผลงานได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน โดยศึกษา ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการควบคุมภายในด้านบัญชี ด้วยองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ตามแนวคิดของ COSO มี 5 ประการ ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) 2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) 3) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) 4) ข้อมูลสารสนเทศ และการสื่อสาร (Information and Communication) 5) การติดตามประเมินผล (Monitoring) พร้อมทั้ง การให้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุงการบริหารจัดการธุรกิจของสหกรณ์จากการศึกษาพบว่า

1. สภาพการควบคุมภายในด้านบัญชีการให้บริการรับจ้างแกะเนื้อทุเรียนแช่แข็ง กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเพื่อการแปรรูปและส่งออกจังหวัดตราด จำกัด

สภาพการควบคุมภายในด้านการบัญชี โดยรวมการปฏิบัติงานควบคุมภายในด้านบัญชีทั้ง 5 ข้อ มีการปฏิบัติในระดับพอใช้ ร้อยละ 69.79 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การประเมินผลมีการปฏิบัติ ในระดับดีมาก สภาพแวดล้อม การประเมินความเสี่ยง มีการปฏิบัติในระดับพอใช้ และกิจกรรมการควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร มีการปฏิบัติในระดับต้องปรับปรุง

2. แนวทางการควบคุมภายในด้านบัญชีการให้บริการรับจ้างแกะเนื้อทุเรียนแช่แข็ง สหกรณ์การเกษตร เพื่อการแปรรูปและส่งออกจังหวัดตราด จำกัด

1) ด้านสภาพแวดล้อมกิจกรรมโครงสร้างของสหกรณ์ สหกรณ์ต้องมีการจัดโครงสร้างของสหกรณ์ และสายงานการบังคับบัญชาที่ชัดเจน เหมาะสมกับขนาดและลักษณะการดำเนินงานของสหกรณ์ ต้องมี การประเมินโครงสร้างและจัดโครงสร้างขององค์กรเป็นระยะ ๆ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินธุรกิจ สหกรณ์ โครงสร้างของสหกรณ์ต้องมีบุคลากรในจำนวนที่เพียงพอ และต้องมีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงาน ในแต่ละตำแหน่งอย่างชัดเจน และโครงสร้างบริหารต้องแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนทั้งคณะกรรมการบริหาร และเจ้าหน้าที่จัดหาบุคลากร เจ้าหน้าที่การเงิน การบัญชี การตลาดให้เพียงพอ หากการสับเปลี่ยนหมุนเวียน เจ้าหน้าที่ในตำแหน่งงานต่างๆ ควรสับเปลี่ยนตามความรู้ความสามารถและความเหมาะสม เพื่อให้ เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของเจ้าหน้าที่ทุก ๆ คน ในการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ควรกำหนดลักษณะงาน ที่สับเปลี่ยนให้มีความใกล้เคียงกัน และการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับความซื่อสัตย์การสรรหาบุคลากรเข้ามา ปฏิบัติงานทางด้านบัญชีและการเงิน กรรมการบริหารควรมีการคัดสรรพนักงานที่เข้ามาให้มีคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถให้ตรงกับกับหน้าที่ที่จะได้รับมอบหมายหรือมีการจัดทำแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ สัมภาษณ์โดยหัวหน้าบัญชีหรือการเงินเพื่อคัดสรรพนักงานก่อนที่จะรับเข้ามาทำงาน และป้องกันการผิดพลาด

ในขณะที่ปฏิบัติงานจากการขาดความรู้ ควรอบรมความรู้เกี่ยวข้องกับทางด้านบัญชีและการเงิน และทำการติดตามผลการอบรมอย่างต่อเนื่องและควรมีการกำหนดจริยธรรมในการประพฤติของเจ้าหน้าที่ในแต่ละด้านอย่างชัดเจน รวมทั้งมีการสื่อสารทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ให้ตรงกัน

2) ด้านการประเมินความเสี่ยง การติดตามแก้ไขลูกหนี้ค้างชำระโดยการนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการในแต่ละเดือน เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไข ด้านการแกะทุเรียนเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตต้องทดสอบหาค่าเฉลี่ยอัตราการสูญเสียของน้ำหนักที่ขาดหายจากการแปรรูปไว้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบผลผลิตที่ได้จากการแปรรูปแกะทุเรียนแช่แข็ง เพื่อกำหนดราคาได้ถูกเพื่อให้สหกรณ์ไม่ขาดทุน ต้องกำหนดให้มีการจัดทำสัญญาซื้อ - ขายและเรียกหลักประกันการเป็นหนี้ทุกครั้งที่ขายสินค้าเงินเชื่อ และการกำหนดเงื่อนไขการชำระหนี้ต่าง ๆ โดยผ่านการอนุมัติของที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี

3) ด้านกิจกรรมการควบคุม การแบ่งแยกหน้าที่ ซึ่งเป็นกิจกรรมการควบคุมภายในที่สำคัญ เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงต่อข้อผิดพลาด ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยกำหนดให้การแบ่งแยกหน้าที่ ความรับผิดชอบระหว่างบุคคลหรือหน่วยงาน ต้องจัดให้มีการสอบย้อนความถูกต้องระหว่างกัน ไม่ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อข้อผิดพลาดและทุจริต หรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม โดยแยกหน้าที่การอนุมัติรายการการจดบันทึกร การเก็บรักษา และการสอบทานออกจากกัน หรือกำหนดกิจกรรมอื่นๆ เพื่อสอบย้อนความถูกต้องระหว่างกัน ในกรณีที่สหกรณ์มีข้อจำกัดด้านบุคลากร ทำให้ไม่สามารถแบ่งแยกหน้าที่งานดังกล่าวได้ ควรกำหนดกิจกรรมอื่นทดแทน เช่น กำหนดให้มีการสอบทานรายละเอียดของกิจกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น หรือกำหนดให้มีการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด สหกรณ์ต้องมุ่งเน้นในเรื่องการจัดทำเอกสารหลักฐานที่เป็นเอกสารหรือหนังสือต่างๆ มากขึ้น เพื่อสามารถใช้ในการตรวจสอบ สอบทานความถูกต้อง เช่น ระเบียบ คำสั่ง คู่มือการปฏิบัติงาน และผังทางเดินของระบบงานที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน

4) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร สหกรณ์มีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพเพื่อสนับสนุนให้การควบคุมภายใน สามารถดำเนินไปได้ตามที่กำหนดไว้ และการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบ ต่อการควบคุมภายในที่จำเป็น ต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่วางไว้ และสหกรณ์ได้สื่อสารกับหน่วยงานภายนอกเกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อ การควบคุมภายใน

5) ด้านการประเมินผล ต้องมีกิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานจากตรวจสอบภายใน อยู่สม่ำเสมอ และติดตามผลของระบบควบคุมภายในทางด้านบัญชีและการเงิน ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและสายงานที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้พนักงานทุกคนทราบถึงการปฏิบัติงาน และวิธีการขั้นตอนอย่างเข้าใจตรงกัน มีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอด ต้องการนำข้อสังเกตและข้อบกพร่องที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบกิจการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาดำเนินการ และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรตามที่กำหนดไว้ โดยมีการรายงานปัญหาการดำเนินงาน แต่ละด้านและติดตามความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหาทันเหตุการณ์ โดยการปฏิบัติอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. นโยบายและวิธีการบริหารงานด้านบุคลากร สหกรณ์ควรมีการกำหนดวิธีปฏิบัติ ในการคัดเลือกสรรหาพนักงานสหกรณ์ เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสายงาน และต้องมีการจัดบรรยากาศในการปฏิบัติงาน โดยการมีส่วนร่วมของพนักงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
2. การสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งงานต่างๆ ควรสับเปลี่ยนตามความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสม เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันของเจ้าหน้าที่ทุกคน ในการสับเปลี่ยนหมุนเวียนเจ้าหน้าที่ควรกำหนดลักษณะงานที่สับเปลี่ยนให้มีความใกล้เคียงกัน
3. สหกรณ์ควรมีการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ และจริยธรรมในการประพฤติของเจ้าหน้าที่ในแต่ละด้านอย่างชัดเจน รวมทั้งมีการสื่อสารทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ให้ตรงกัน ในด้านความซื่อสัตย์และจริยธรรมในการประพฤติของเจ้าหน้าที่
4. ควรมีคณะทำงานในการติดตามหนี้สินของสหกรณ์
5. การขายเงินเชื่อให้กับลูกค้าควรมีสัญญาและหลักทรัพย์ค้ำประกัน
6. ควรจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน และผังทางเดินของระบบงานที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน
7. การปฏิบัติงานด้านบัญชีการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่าง เจ้าหน้าที่การเงิน เจ้าหน้าที่บัญชี และเจ้าหน้าที่การตลาดควรแบ่งแยกอย่างชัดเจน
8. ควรพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถอบรมเพิ่มเติมในการปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเหมาะสม และต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานพิจารณาจากผลสำเร็จของงาน
9. ควรแจ้งข่าวสารการดำเนินธุรกิจ และการประชาสัมพันธ์ ระบบข้อมูลสารสนเทศให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกให้รับทราบทั้งการบริหารงานภายใน และการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
10. ควรนำข้อสังเกตและข้อบกพร่องที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบกิจการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาดำเนินการแก้ไข

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การจัดทำสื่อการเรียนรู้สำหรับบุคลากรของสหกรณ์ในยุค New Normal
ผู้จัดทำ นายวุฒิภัทร ศรีนวนนิต ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
สังกัด สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 2 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สถานการณ์ Covid-19 ในประเทศไทยแม้จะเบาบางลงแต่การใช้ชีวิตก็ยังไม่สามารถประมาทได้อีกทั้งต้องเผชิญกับโรคระบาดใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้การใช้ชีวิตเปลี่ยนแปลงไปจนเกิดวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) กระทั่งต่อภารกิจกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในการพัฒนาความเข้มแข็งด้านการเงินการบัญชีแก่สหกรณ์และสถาบันเกษตรกร โดยหลักแล้วใช้วิธีการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้แบบปกติกระทำได้ยากขึ้นมีข้อจำกัด และไม่ทั่วถึงบุคลากรของสหกรณ์ เช่น คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ หรือผู้ตรวจสอบกิจการที่มีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลอยู่เสมอ ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้จำเป็นต้องมีความรู้ด้านงานสหกรณ์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ อีกทั้งวงการสหกรณ์มีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในเรื่องของระเบียบและแนวปฏิบัติต่างๆ ที่ทางราชการกำหนดให้สหกรณ์ถือปฏิบัติ อาทิเช่น ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยเรื่องต่างๆ กฎกระทรวง หรือประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นต้น เรื่องเหล่านี้จำเป็นที่สหกรณ์และสถาบันเกษตรกรต้องรู้และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน จึงมีแนวคิดที่จะจัดทำสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรของสหกรณ์เป็นทางเลือกเพิ่มขึ้นจากการอบรมรูปแบบเดิมให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างสม่ำเสมอในยุค New Normal โดยสื่อสารผ่านอุปกรณ์ที่ส่วนใหญ่ทุกคนมี เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต Notebook เป็นต้น

สำหรับเรื่องเนื้อหาความรู้ที่เห็นว่าจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องการสื่อสารให้สหกรณ์ทราบ มาจากการปฏิบัติงานแล้วพบปัญหาสหกรณ์หลายแห่งยังมีการจัดทำบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์ไม่ถูกต้องตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563 ซึ่งถูกกำหนดขึ้นและถือใช้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2563 แล้วนั้น จึงเห็นว่าควรนำระเบียบดังกล่าวมาจัดทำสื่อการเรียนรู้รูปแบบ Video Tape Recorder (VTR) หรือ Clip Video จากการสอนจริงหน้าห้อง หรือจัดทำขึ้นเอง โดยนำเนื้อหาของระเบียบมาแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ จัดทำแบบสั้น ๆ เป็นตอน ๆ ไปให้กะทัดรัด ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สนุก และน่าสนใจ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ประชาสัมพันธ์ผ่าน Website ของหน่วยงาน หรือ Platform ช่องทางบนโลกออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ไลน์ออฟฟิเชียลแอดเคานต์ และยูทูป ให้บุคลากรของสหกรณ์เข้าชมได้ตลอดเวลา จากอุปกรณ์สื่อสารของตัวเอง เป็นอีกแนวทางหนึ่งให้บรรลุมารกิจของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพิ่มการพัฒนาความเข้มแข็งด้านการเงินการบัญชีแก่สหกรณ์และสถาบันเกษตรกร บุคลากรของสหกรณ์สามารถนำความรู้ไปบริหารจัดการสหกรณ์อย่างมืออาชีพ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีสื่อการเรียนรู้เพิ่มขึ้น